

REDACȚIA

Deak Ferencz-utca nrul 20.

ABONAMENTUL

Pe un an 20 cor.
Pe jumătate an . . . 10 "

Pe 1 lună 2 "

Pentru România și America
10 coroane.Pentru România și străinătate
umerii de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Deak Ferencz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 3 bani
de fiecare publicațiune.Manuscripte nu se
înapoiază.

Telefon oraș și comitat 502.

Dr. Carol Lueger în București.

(R) Vineri a sosit în capitala României dr. Carol Lueger, primarul Vienei. I-s-a făcut o primire entuziastă. O delegațiune a consiliului comunei București a mers să-l întâmpine la graniță, iar în gara capitalei l-a primit primarul dl Mihail G. Cantacuzino, în fruntea consiliului. Și atât aici, cât și pe întreg drumul purces de oaspele distins, Români i-au făcut ovațiuni ca unui suveran.

Fără îndoială, primirea asta frumoasă i-s-a făcut primarului Vienei, bărbatului cult care mai astă toamnă primise cu atâta simpatie și călăuzise în orașul seu pe dl M. Ciurcu ajutor de primar și pe alți consilieri comunali din București, sosiți acolo să studieze viața de edilitate a marelui capitale, precum și *celui dintâiu oaspe distins* care a grăbit să ia parte chiar la *deschiderea* expoziției naționale a României.

Nu e mai puțin adevărat însă, că frații nostri din România salută în persoana lui dr. Carol Lueger pe *amicul* cald și necintit al *neamului românesc*, pe luptătorul aprig, care la toate prilejurile și-a ridicat cuvântul în favorul Românilor, fie că a fost în joc România, fie că a fost vorba despre noi, Români din statul ungar.

Și după cum este de adevărat că nici nu avem noi Români în străinătate un prieten mai credincios de cât pe dr. Carol Lueger, tot așa: este fapt, că nici nu e altul, care să se bucure de mai mare popularitate între Români. Cel din urmă țaran român știe cine e Lueger și vorbește de el cu o dragoste nemărginită... »In orașul împăratului el e sprijoana Românului«, — zic țaranii nostri... Iar despre dragostea cu care a primit în primăvara anului 1892 pe *Românii cu Memorandumul*, au rămas adevărate legende...

D'atunci și datează legăturile lui dr. Lueger cu Români! Atunci dînsul a avut privilegiul să cunoască pe toți fruntașii nostri, atunci neamul românesc s'a putut convinge despre inima caldă și devotamentul sincer al acestui filo-român. Și n'a trecut d'atunci un singur prilej, fără ca să se dea expresiune dragostei Românilor pentru Lueger și aprecierii ce el are față de Români.

Când s'a ales Lueger primar al Vienei, se știe, Români au iubilat. Când s'a petrecut între noi, fie un lucru dureros, fie că am avut zile de bucurie, cuvântul lui Lueger întotd'auna ni-a venit ca mângâiere și încurajare. Fără să fie între noi vre-o alianță formală, simțim că întrînsul avem un puternic și convins aliat.

Iar recunoștința Românilor este cu atât mai mare, cu cât își vor da samă în ce împrejurări a scos Lueger sabia pentru noi...

Era prin Mai 1892. Vice-președintele comitetului național, Eugen Brode, însoțit de secretarul Septimiu Albini, plecaseră din Si-

biu la Viena, să facă cele de lipsă pentru primirea delegațiunii care însoțea comitetul național însărcinat să prezinte M. Sale Memorandumul alcătuit în conferența națională din 9/21 Ianuarie.

Ș'au bătut frunțașii nostri, bine înțeles, pe la ușile fraților: *a deputațiilor români* cari în Viena sunt la ei acasă... Nu i-au găsit însă — acasă. Politica ungurească aveă asupra Vienei atâta trecere, în cât nu numai ni-s'au închis porțile Burgului, ci nici frații d'un sânge, n'au îndrăznit să se atașeze și de braț să se arete cu cei cari se jelbuiau acolo împotriva guvernelor ungurești.

Singur Lueger a îndrăznit să ne ia în apărare, să facă Românilor sosiți acolo o primire sărbătorească, și în toate să le fie spre ajutor. Măcar că atunci nu aveă nici el puterea de azi, nu era încă primar, ci luptătorul luat la țintă de puternica presă robită Ovreilor și chiar la Curte nu-l creștau, ci de trei ori au trebuit să-l aleagă vienezii primar până ce M. Sa să întărească alegerea... D'atunci îndeosebi, Lueger este într'una ținta de atac a presei ovreiești din Austria, după cum nu mai puțin îl urește cea din Budapesta... D'atunci însă, nu e casă de Român frunțaș în care să nu fie icoana figurei impunătoare a lui Lueger, în mijlocul celor trei sute frunțași români memorandumiști.

După ce a ajuns primar, departe de a fi față de noi mai puțin expansiv, cu reserva pe care ți-o impune adesea oficiul, ci din contra: atât în parlament, cât și la întrunirile publice și în vorbirile rostite la comună, Lueger și cu graiul și cu fapta s'a dovedit prieten al Românilor de pretutindeni și adversar al celor cari împedecă dezvoltarea noastră națională și economică. Nu e în lumea germană bărbat politic care să fie mai adânc convins că o misiune mare avem la gurile Dunării și în Carpați, care să aprecieze mai tare virtuțile neamului românesc și care să urmărească mai cu drag manifestațiunile vieții noastre obștești.

Și ca un atlet a luptat în totdeauna pentru a convinge și pe alții despre chemarea mare și însușirile alese ale neamului românesc. Față de colonia română vieneză are o purtare atât de nobilă, în cât frații noștri d'acolo întotdeauna vorbesc și scriu despre el cu adevărată încântare... Ne aducem aminte apoi de distincțiunea ce a acordat fraților nostri din România la 1903, cu prilejul *conferinții interparlamentare* din Viena, unde atât la primirea festivă cât și la banchetul dela primărie ostentativ a căutat să le arate simpatia sa... Mulți dintre noi socotesc ca cele mai prețioase momente când au avut prilejul fericit să se întrețină cu acest prieten al neamului nostru... Dela decretarea activității și intrarea noastră în Dietă d'asemeni, dr. Lueger a urmărit cu încordată atențiunea tot ce se petrece și ziarele amice lui sunt amice și causei românești...

Noi — cei din statul ungar — n'avem prilej festiv să-i arătăm, pentru toate acestea, mulțamiile noastre.

Iată de ce simțim o deosebită bucurie văzând că fraților din România li se dă această ocazie. Iată de ce inimile noastre tresaltă, citind amănuntele despre primirea strălucită ce i s'a făcut în București... Primarul capitalei, care l-a primit în gară, frunțașii politici cari într'un apel scris cu elan au invitat pe cetățeni să meargă la gară și să facă ovațiuni amicului României, ni-au îndatorat și pe noi, au manifestat și în numele Românilor de peste hotare, căci Lueger tuturora d'opotrivă ni-e amic.

Bucuria noastră este cu atât mai mare, cu cât, suntem siguri, vizita aceasta alui Lueger la București va strânge și mai mult relațiunile cordiale ce există între Români și valorosul bărbat politic austriac dejă d'un șir lung de ani.

În mult sbuciumata noastră viață politică acest eveniment rămâne însemnat ca un punct luminos.

Hoch dr. Carol Lueger!

Revizuirea compromisului. Lupta din tre Austria și Ungaria pe chestia vamală s'a sfârșit cu învoirea dintre cele două guverne de-a să exmite de amândouă părțile câte o comisiune specială pentru studierea chestiunii. Forma în care se vor regula afacerile economice dintre cele două state va fi de-aici înainte convenția comercială. Dezbaterile comisiunilor se vor face întocmai după felul tratativelor dintre două state străine. Fiecare comisiune va stabili o listă a dezideratelor și pretențiilor sale. Intre cele două liste se va căuta apoi calea medie a compromisului. Pe baza acestuia se va încheia convenția comercială.

Rămâne o întrebare: Cine a învins în lupta aceasta dintre Austria și Ungaria? Mai întâi guvernul Ungariei ceruse tariful vamal independent. În schimb guvernul austriac prin discursul de program al ministrului-președinte baronul Beck a cerut revizuirea întregului compromis economic. Acum vedem că se instituesc două comisii pentru scopul acesta. «Az Ujság» are deci dreptate spunând că în lupta asta Ungaria este partea învinsă.

Știri politice. Comitetul executiv al partidului național lib. din Rom. întrunit la dl E. Costinescu, sub președinția dlui A. Sturdza, a ales o comisiune compusă din dnii: D. A. Sturdza, P. S. Aurelian, Emil Costinescu, M. Pherekyde, Ion Brătianu, V. Lascar și St. Șendrea, care să se ocupe cu soluțiunile ce sunt de luat în chestiunea țărănească și financiară, precum și cu privire la magistratură.

Delegațiunile.

Sedința de Sâmbătă a comisiunii militare.

Intre atâtea chestiuni de specialitate comisiunea a dezbătut unele chestiuni militare de interes mai general.

Înainte de a se intra în ordinea zilei *Semsey* László adresează ministrului de război o întrebare cu privire la inscripțiile de pe cazărmi cari numai în capitală sunt ungurești-nemțești pe când în provincie au rămas nemțești.

Se votează fără discuție mai multe articole ale bugetului militar.

Delegatul *Bakonyi* cere ca numai cauzele pur militare să se dezbătă în judecătoriile militare. El cere *reformarea codului penal militar* prea învechit. Acelaș lucru îl cere *Issekutz* iar *Rudnyánszky* să plângă de numărul cel mic al ungarilor în sânul judecătoriei militare (auditoratul).

Ministrul comun de război *Pitreich* răspunde că în ministerul de război a pregătit un proiect de lege pentru noul cod penal militar care are aprobarea tuturor specialiștilor. Speră că în curând proiectul va putea fi dispus pe masa camerelor.

Delegatul *Hoitsy Pál* solicită ideea de-a se mări plata zilnică a soldaților cel puțin dela 12 la 15 bănuți.

Buzáth, Okolicsányi și ministrul *Pitreich* se împotrivesc din punctul de vedere financiar. Acesta din urmă recunoaște trebuința de a se urca plata și arată îmbunătățirile ce s'au adus în îngrijirea și alimentarea soldatului.

La discuția școlilor militare delegatul *Zichy* cere ca acestea să se treacă dela resortul ministrului de război la cel de instrucție. Delegatul *Szabó* vorbește despre primenirea conzervelor. În continuarea discuției *Thaly* și alții vorbesc despre înaintarea în general și în special a medicilor militari. Ministrul răspunde dând lămuriri cerute.

Delegatul *Szalay* vorbește despre multele *pensionari* în armată, cerând ca ele să se reducă. Ministrul declară că din punctul de vedere al discuției nu poate face cunoscute motivele penzionărilor.

O nostimă păcăleală a pățit ziarul «Magyar Nemzet» care nemi putându-se înfrupta din nilul bugetar a trecut în cea mai crunță opoziție. În numărul său de Sâmbătă aduce în fruntea ziarului știrea că *Lueger* a rupt-o la fugă. Ziarul are știrea telefonică din Viena că *Lueger* a dispărut fără urmă și fără de veste din Viena. Ce sigur conchide cu mulțămire fițuica de bulevard, *Lueger* s-a speriat într'un mod îngrozitor de atacurile ungurești citește: jidovești îndreptate în contra sa și a luat-o la sănătoasă. Ba mai mult ziarul unguresc prevestește cu siguranță *căderea lui Lueger*.

Ei bine, dle jidănaș, Dr. *Lueger* este sănătos și foarte vesel de primirea princiară ce i-sa făcut tocmai în ziua a aceea la București unde plecase pe atunci pe când dta era prada unei fatale păcăleli.

Un adânc cunoscător al Ungariei. Citim în «Budapesti Hirlap,» că un profesor al universității din Bern a ținut o prelegere despre Ungaria. Dnul profesor de

istorie a zis, printre alte bazaconii, că Ungaria ar putea fi model Austriei în privința culturai, instrucției și economiei. Probabil dl profesor cu a lui «Deutsche Gründlichkeit» va fi privit drept semne de bunăstare economică emigrarea la an celor peste 200 de mii de oameni lucrători, semn de cultură cele aproape 50 de procente de analfabeți, semn de perfecțiune a instrucției absurda cerință să învețe limba ungurescă băieți de 6 ani etc.

Se înțelege, că studenții unguri l'au aclamat, iar «B. H.» face caraghioslăcul, că ia în serios naivitățile bietului profesor.

Ungurii marinimoși. De câteva zile atât presa din Budapesta cât și cea din provincie aduceă știrea că *Goluchowsky* e pe ducă, își va da demisia... se înțelege: silit de puterea Zoltanilor maghiari din delegație, cari așa și așa vor face cu «poleacul», năcăjiți fiind pe el că a ținut cu drabantul *Fejérváry*, iar nu cu patrioții ajunși acum la putere.

Ziarele de azi aduc însă știrea că Ungurii «îl grațiază pe Polonul», «lasă pe Poleac să scape» și așa mai departe...

Se vede că s'au covins și Zoltanii despre puțina lor lor trecere în politica mare. De, Viena nu e — Belgradul!

Mandatul dela Verbó protestat. Contra mandatului lui *Rudnyánszky*, câștigat prin cele mai mari nelegiuiri s'a dat petiție la Curie. Se știe, că *Marcovici*, candidatul naționalist sosise cu 1200 de voturi la alegere, iar contrarul de abia avea 600. Cu toate aceste *Rudnyánszky* a fost ales cu majoritate de peste o sută de voturi, căci au fost respinse dela votare mai multe sute de Slovaci. Petiționarii au dat acuză și în contra președintelui de alegere, precum și contra unui pretore volnic.

Dr. C. Lueger în România.

București, 16 Iunie. Întreg drumul străbătut prin țară de dr. C. *Lueger* a fost triumful. D'acum zece ani, când M. Sa. *Francisc Iosif* petrecuse mai multe zile aici, nimeni n'a avut parte de așa primire. La *Burdujeni*, frontieră, l'a primit o delegație, la toate gările autoritățile, public imens, coruri și muzică.

La ora 8 și 25 când trenul ce aducea pe distincții oaspeți a intrat în gara de Nord, publicul a izbucnit ca un singur om în urale nesfârșite, iar corul soc. «Filarmonică» a intonat imnul austriac.

Se face tăcere și dl *M. Cantacuzino*, primarul Capitalei, rostește următoarea cuvântare:

Domnule *Burgermeister*, dlor consilieri!

«În momentul în care călcați pragul Capitalei Regatului, îmi îndeplinesc o plăcută datorie arătându-vă simțămintele de neprihănită simpatie și de adâncă recunoștință a cetățenilor Capitalei și a întregului Regat. În dvoastră, dle *Burgermeister*, salutăm nu numai pe un înalt demnitar al unui Stat vecin, cu care de vremuri îndelungate trăim în legătură de neturburată și strânsă prietinie, în dvoastră salutăm încă pe un prieten încercat al Românilor, a cărui minte ageră, a cărui inimă caldă a fost pururea deschisă intereselor românești. Sunt tâlmaciul simțemintelor

a Tuturor Românilor, strigând din adâncul inimii: Trăiască distinsul *Burgermeister* al Vienei dr. *Lueger*, Trăiască membri consiliului comunal vienez!»

Strigăte de ura scoase din mii de piepturi acoperiră cuvintele primarului Capitalei.

După dl *M. Cantacuzino*, ia cuvântul dl *P. Orădișteanu*, care pronunță un mic discurs în numele *Ligei*, salutând pe primarul și consilierii comunali din Viena.

Emoționat, primarul Vienei, cu o voce puternică, care răsună departe răspunde în limba germană cu următoarele cuvinte:

Domnule *Primar*,
Domnilor *Cetățeni*.

Am fost totdeauna un amic al Românilor și sunt foarte fericit de primirea călduroasă ce mi-se face.

Sunt vesel să constat acum, în frumoasa *DVoastre* țară, că sunteți un popor, care poate sta cu mândrie în mijlocul popoarelor civilizate.

România și Austria sunt două state care au multe interese comune și care trebuie să meargă mână în mână pe calea pacinică a progresului.

Fiți siguri că șederea în mijlocul domniilor voastre va face a crește bunele mele sentimente de prietenie ce vă păstrez și voi rămâne un devotat nobilelor *DVoastre* aspirațiuni.

Apoi, dl *Lueger* termină strigând în românește: «Trăiască București!»

A fost un delir de aplauze după călduroasele cuvinte ale drului *Lueger*, primarul Vienei.

Hoch!.. Ura!.. se strigă de pretutindeni, batiștele și pălăriile se agitau.

Entuziasmul atinse însă culmea când dl *Ernst Schneider*, membru al parlamentului austriac și consilier comunal al Vienei, rosti un nou discurs în românește, mulțumind în câteva cuvinte bine-simțite și sfârși cu următoarele cuvinte: «Trăiască Capitala voastră!»

Preotul *Simeon Popescu*, a ținut în limba germană un discurs, în numele românilor ardeleni: Iată discursul:

«Excelență, Români Austro-Ungari locuitori în România, pe care am onoarea a-i reprezenta, profită cu deosebită plăcere de această fericită ocaziune, spre a Vă exprima cea mai adâncă mulțumire și cea mai vie recunoștință pentru iubirea arătată fraților noștri și a vă ura atât *DVoastre* cât și celorlalți reprezentanți ai Vienei, cei mai stimați oaspeți ai României, cea mai călduroasă bună venire. Ura».

După ce preotul *Simeon Popescu* își termină discursul, soția dlui *Aurel Popovici* și cele trei fiice ale sale oferiră mai multe buchete cu flori dlui dr. *Lueger*, care le mulțumi foarte afectuos.

În ovațiuni și urale dl dr. *Lueger* intră în salonul de recepție, de unde după câteva minute și în imnul regal român, cântat de corul studențesc ese și se urcă în birja care îl aștepta să-l conducă în hotelul *Bulevard*.

Imensul public care umplea piața din fața gării de Nord face din nou o manifestație călduroasă de simpatie oaspeților.

Se formează un imens cortegiu de trăsurici care conduce pe dl dr. *Lueger* și pe însoțitorii săi până la hotel *Bulevard*.

Pe tot parcursul oaspeții au fost salutați cu entuziasm de cetățeni.

Pe calea Victoriei, multe magazine arboraseră drapelul național.

Dl dr. *Lueger* a fost însoțit până la hotel *Bulevard* de dl *Mihail Cantacuzino*, primarul Capitalei.

În fața hotelului *Bulevard* ale căruia balcoane erau iluminate, se strânsese o mulțime imensă de public.

HARTMANN JÁNOS

ARAD

Strada Kazinczi Nr. 11.

Atelier de mase de biliard, cheiuri, plumbi și alte lucruri pentru cafenele

Studiile de specialitate mi le-am câștigat în cea mai mare și bună fabrică din Paris. Mese de biliard le blanez în ori ce blană fără nici o lipire, pe cari apoi plumbii nu sar. La invitare merg ori și unde și în provincie, ducând pănură de a mea. Pentru lucrurile cumpărate din atelierul meu mai ales pentru cheiuri, iau re spundere un an de zile.

Pe lângă prețuri moderate vând și cumpăr plumbi folosite.

Pentru serviciu prompt și bun iau garanță.

Cheiuri făcute după modelul francez în ori ce mărime dela cor. 2-100. Mese de biliard vechi le transform în noue și le schimb.

Di Lueger fiind aclamat a apărut în balcon și a ținut un nou discurs regretând că nu cunoaște nici limba română, nici limba franceză și asigurând pe cetățeni Capitalei de dragostea pe care o poartă României. Dl dr. Lueger a terminat strigând în românește:

«Trăiască poporul român!»

Publicul a aplaudat cu sgomot discursul primarului Vienei care fiind obosit, s'a retras în camera sa dela hotel.

Crucile catedralei aradane.

Inconjurat de întreg clerul aradan, P. S. Sa episcopul I. I. Papp a servit erii liturghia în capela din Seminar. În fruntea convoiului compus din credincioși, cărturari și țărani, P. S. Sa a ieșit apoi cu litia și în fața catedralei a sfințit cele două cruci dintre cari una s'a și ridicat îndată pe turn. P. S. Sa a ținut și o predică arătând însemnătatea actului și a alipirii noastre față de sfânta biserică.

Au fost momente de înălțătoare pietate și zelului P. S. Sale avem să-i mulțumim mult dacă în curând vom putea să ne închinăm în catedrala frumos restaurată.

Din străinătate

Rusia.

Situația generală. De patru săptămâni și mai bine duma rusească a fost convocată. Nădejdele ce s-au legat de ea din unele părți, atât la curte cât și la o parte a poporului s-au nimicit. Curtea a dat o mare largitudine țărănimii în dumă, nădăduind că tradiționala alipire a țaranului rus la țar va crea un puternic partid supus ministerului. Cu partidul acesta curtea credea să contrabalanzeze pe partidele liberale socialiste și naționale antigubernamentale. Dar curtea s-a înșelat amar. Țăranii intrați în dumă nu s-au grăbit a să face uneltele împăratului ci au luat o atitudine ostilă guvernului. Cauza nemulțămirii lor este chestiunea agrară. 55 de milioane de țărani trăiesc într'o foamete permanentă. Cauza este lipsa de pământ care în partea mai mare este în mâinile boierimii.

Guvernul rusesc astfel nu a izbutit să-și formeze nici măcar un partid mai însemnat necum o majoritate în dumă. Nemulțămirea în țară crește mereu. O administrație atât de coruptă, venală, ticăloasă și despotică, atâtea mari rele și nedreptăți ce bântuiesc țara nu să poate să nu producă singure cea mai mare nemulțămire și amărăciune. De când a devenit lucru evident că toată activitatea dumei nu-i decât o comedie fără a fi în luată în serios de curte, amărăciunea poporului și a atins culmea. Ea nu să va putea revărsa altfel decât printr-o nouă revoluție pe care o prevestesc toate semnele. Ba să zice că chiar și curtea o dorește, nădăduind să recâștige prin sugrumarea ei, vechea poziție autocratică.

Sedința de Joi a dumei. Am dat în numărul din urmă câteva știri despre aceasta

ședință. Duma hotărâse desființarea pedepsei cu moarte. Răspunsul guvernului la această hotărâre a fost adus în dumă de procuratorul general *Pavlov*, reprezentantul ministrului de război. El spune că guvernul nu poate suspenda niște osânde cu moarte aduse în mod valabil (Voci: Ești un călău și ucigaș!)

Discuția ce s'a încins a fost ținută în ton aproape revoluționar. Deputații *Kuzmin Karavaev* și *Lednicki* spun că hotărârea guvernului va putea avea urmările cele mai fatale pentru împărăția întreagă. *Afanasiev* amintește moartea eroică a lui *Schmidt* la Sebastopole. Ceice se împotrivesc poporului zice, nu vor scăpa de mânia lui atunci când acesta se va răscula. *Aladin* cere ca ministerul de război să fie pus supt acuză.

În continuarea discuției despre chestia agrară deputatul *Jecerki* cere ca *proprietățile aflătoare în mâna fiscolei și a familiei împărătești să se împărțească la popor.* *Nebukov* spune că s'a dat semnalul pentru începerea turburărilor.

Conferința interparlamentară se va ține deja anul acesta, iar nu anul viitor cum se proiectase. Ea se va ține în Londra în zilele de 23, 24 și 25 Iulie a. c. Din programul ei atât de interesant și important însemnăm următoarele puncte:

Proiectul grupului american pentru crearea unui parlament de pace internațional. Raportor lordul *Weardale*.

Proiectul grupului american pentru alcătuirea unui regulament al unui juriu de pace. Raportor Ernst *Plener*.

Proiectele ce se vor propune conferinței de pace din Haga: 1. Tărmurirea forțelor armate pe mare și pe uscat. Raportor *d'Estornelles de Constant*. 2. Detăriile de pază în zonele neutrale. Raportor dr. *A. Gobat*. 3. Apărarea proprietății private în campaniile maritime. Raportor *M. Bruniatti*.

Conferința va fi de bună-seamă una din cele mai importante câte s'au ținut până acuma. Avându-se în vedere că termenul conferinței este apropiat, participările trebuiesc anunțate până la 1. Iulie.

Presă României despre dr. Lueger.

Până și ziarele din Budapesta se simt îndemnate să înregistreze tonul cald cu care scriu ziarele din București despre dr. Carol Lueger și cei 11 conșilieri comunali cu cari a sosit în România.

Iată o parte dintr'un articol al ziarului »Epoca»:«

Apoi ne aducem aminte, cu bucurie și cu recunoștință de sprijinul cald pe care dl Lueger și partidul său creștin-social l'a dat Românilor ardeleni în anul 1892, când dinșii vroiau să dea împăratului Francisc Iosif Memorandum drepturilor naționale românești, călcate în picioare de reprezentanții mari și mici ai politicei ungurești de rasă, ai politicei violente, care patruzeci de ani s'a făcut și continuă a se face în Ungaria cu prețul bunei rândueli a țării vecine.

Astăzi când monarhia austro-ungară se frământă în grele crize, când zorile renașterii sale sunt profețite de prieteni sinceri, iar zilele negre ale prăbușirii sale sunt dorite de vrăjmași cobi-

tori, — astăzi drul Lueger și amicii săi politici luptă mai vigoros decât oricând pentru salvarea unității imperiului și pentru triumful principiului naționalităților în cadrele acestei unități.

În astfel de împrejurări vizita iubiților oaspeți vienezi primește și o importanță politică destul de caracteristică și noi ca prieteni oficiali și neoficiali ai monarhiei vecine, avem cuvinte să o privim cu toată bucuria.

Pe lângă aceasta, și legăturile noastre culturale și economice cu Austro-Ungaria vor spori pe urma convingerilor din proprie intuiție pe care și-le vor face oaspeții vienezi asupra progreselor noastre naționale, asupra bunelor noastre sentimente pentru imperiul vecin și asupra recunoștinței noastre sincere pentru ori ce sprigin statornic ce se dă fraților noștri din Ardeal, Ungaria și Bucovina în lupta lor dreaptă de păstrare și dezvoltare a naționalității noastre.

Oaspeții vienezi în frunte cu dl dr. Lueger, fie bine veniți între noi!

Viața din Cluj.

După ce v'am împărțit în rândul trecut despre mișcarea mai nouă a universitarilor, vin acum încă cu o veste, care atinge direct chestia vitală a românismului din Cluj. E vorba de o petrecere împreună cu concert și cu teatru, care a strâns la un loc toate 3 straturile ale poporului din Cluj, intelectualii, cari până acum au format așa zicând o clasă aristocrată, meseriașii, de cari încă avem puținței și țărănimia din suburbiul, Mănăstur al Clujului. Iți creștea inima, când vedeai sala cea mare de tir îngheșuită de Români amestecați din toate cele 3 straturi. Și îi ședeau bine Domnului alături cu meseriașul și cu țaranul. Aici amintesc despre felul de judecată a țaranului, căruia nu-i place să-i faci deosebirea de domni și de țărani, fără să zici cu un cuvânt: noi Români, după cum se exprimă ei. Era multă însuflețire, în poporul care până aci fusese neglijat. Auziai apostrofări făcute unora și altora, că de ce li rușine să vorbească românește. Dacă... și în Cluj.

Și această veste îmbucurătoare e legată de numele celor 2 învățători dela parochiile greco-catolice din Mănăstur și din oraș și se înțelege și de numele fruntașilor, cari n'au întrelăsat de a da ajutorul moral.

Harnicul învățător din oraș, tânărul E. Porea, oarele libere le-a întrebuințat îngheșând un cor din meseriași zileri, un cor foarte bun, căci a executat cu precizieune cântări grele ca «Răsunetul Ardealului de I. Vidu, «Cântecul marinarii: de Tudor de Flondor, «Pe crengi de soc» de Kirschner, și altele.

Tot în timpul acesta învățătorul din Mănăstur care slujește în ogorul neamului de vre-o 25 de ani, dl Teodor F. Negruț instruiază pe flăcăii eșiți de sub mână sa, în două pieze de teatru «Paraclisierul» și «Nunta țărănească» de Vasile Alexandri. Rolurile s'au jucat destul de bine.

Efectul a fost vădit. Tot flăcăii din Mănăstur îmbrăcați în haine de călușer au jucat mai multe jocuri naționale.

Astfel prin zelul celor 2 învățători s'a făcut în Cluj poate cea dintâiu convenire de felul acesta (în 10 Iunie n.). Iar învățătorii noștri, cărorora, în paranteză fie zis, le-ar încape și o remunerație bănească, sunt vrednici de recunoștința noastră.

Tot prin petrecerea aceasta s'a dovedit, ceea ce a accentuat dl Vasile Goldiș, că adecă teatru să plece la noi de jos în sus, cu pieze favorite de popor, comedii și drame istorice, așa ca dezvoltarea teatrului să fie naturală, să aibă rădăcini adânci săpate în felul dn simțire și judecată a poporului.

V. M. M.

INSTRUMENTE NECESARE LA ORI-CE ECONOMIE.

„Ciururi-Kalmár“ adevărate și mașini pentru curățirea sămânțelor de trifoiu. o o o

Cele mai renumite în toată țara și cele mai ieftine și de construcția cea mai bună.

Fabricăm din materia de prima calitate din patrie în diferite mărimi, în diferite construcții, corespunzătoare tuturor cerințelor economice, mașini pentru curățirea grânelor, ciururi de pleavă, mănate cu mâna ori cu motor. Rugăm să cereți catalog gratuit despre noătățile noastre de un an. La ori ce cerință răspundem prompt și fără nici o plată.

FABRICA DE MAȘINI DE GRÂNE alui KALMÁR ZS. ȘI SOȚUL HÓDMEZŐ-VÁSARHELY.

Numărul Telefonului 69.

În Aind promiat cu premiul mare de aur. Titlu în caz urgent: KALMAR-restagyár.

Numărul Telefonului 69.

Din România.

Expulzarea Grecilor. Ministrul de interne al României a decis expulzarea alor 4 Greci pentru că la 10 Mai au rostit în public vorbe injurioase la adresa suveranilor. În curând vor urma și altele. Cele multe înainte!

»**Buștenarii**« societate anonimă de industria petrolului și-a încheiat bilanțul incluzive 31 Martie a. c. cu un profit de 2,282.548 de lei. Dividende se dau de 20%. Partea cea mai mare a acțiunilor o are »Disconto-Gesellschaft« și firma »S. Bleichröder« ambele din Berlin. Societatea a prelucrat în anul trecut 103,871.970 de kg. de petrol, față de 76,905.861 din anul precedent.

NOUTĂȚI.

ARAD, 18 Iunie 1906.

— **Anuarul Societății Academice României Jună, anul 1904—5.** Estragem din raportul anual al Societății următoarele date: *Membrii fondatori* are societatea cu cei morți cu tot 47, în viață 27, *Membrii onorari* 138, vii 79, *emeritați* 106, vii 93; *membrii ordinari* sunt 40; *extraordinari* 1.

Dintre cei ordinari sunt 17 din Transilvania, 19 din Bucovina, câte 1 din România, Bănat, Bulgaria și Istria.

Societatea a ținut 5 ședințe ordinare, extraordinare și mai multe conveniri sociale.

La aceste conveniri a cetit dl *Demian David* 3 conferințe dl *Horia Petra Petrescu* o conferință și mai multe schițe și povești originale, precum și nuvele din Caragiale, Sadoveanu și Z. Bârsan.

Comitetul a ținut 11 ședințe ordinare.

Societatea a luat parte la *expoziția română din Sibiu*, expunând mai multe obiecte, între care cele mai principale sunt mai multe manuscrise de ale scriitorilor români. (Eminescu, Alexandri, Barițiu, Creangă, Urechă, etc.).

Cabinetul de lectură a avut 47 de foi și reviste; *biblioteca* e compusă din 1191 de opuri în 1551 de volume și în 315 broșuri. În anul trecut s'a înmulțit 51 de opuri dăruite; cumpărări nu s'a făcut.

Binefăcătorii Societății sunt în număr de 10, dăruind 390 de coroane (Albina 200).

Averea Societății e de 42.820.01 de coroane, împărțite în 4 fonduri, unul «neatacabil», unul disponibil altul de rezervă și unul iubilare pentru înființarea unui alumneu. Excedentul anului e de 1270.12 de coroane; constatăm cu toate aces-

tea, că nu s'a cumpărat o singură carte în tot decursul anului.

Președinte al Societății a fost dnul *Damian David*, cand. în giner.

— **Emigrarea din Italia.** Estragem din buletinul dat de ministrul de externe italian despre emigrarea din Aprilie 1 1905, — Aprilie 1, 1906:

În acest răstimp au emigrat 726,331 de oameni, pe când în 1904 numai 471.191. În 1895 au emigrat 293.181, în 1885 numai 157.193. Dintre cei 726 de mii, au emigrat aproape jumătate (316.797) în Statele Unite, în Argentina 86.158, în Elveția 75.080, în Germania 71.624, în Franța 58.002, în Austria 44.412, în Brasilia 30.079. Iar la noi în Ungaria 6.101.

E clar, că acest mare număr mare de emigranți denotă sărăcie mare și lipsă de lucru, soră cu stările din țara noastră, care singură mai poate «concura» în această privință cu Italia.

Dar să nu să creadă, că această emigrare e un rău pentru țară. Din contră, până ce nu va fi dată posibilitatea să trăiască omeneste în patrie, această degajare a forțelor de prisos, care în țară ar produce o concurență și mai mare în lupta pentru trai și ar târî în mizerie o mai mare sumă de oameni din cauza diviziei micului câștig, — această degajare e direct o binefacere. Nu numai negativ, ci pozitiv, căci acești emigranți, cari acasă ar vegeta în mizerie, câștigă bani frumoși, cari importați în țară, măresc tesaurul public, ușurând viața și a celor rămași acasă. Astfel în 1905 emigranții italieni din America au trimis în țară 38.417.886 de litere.

Emigranții italieni nu-s pierduți pentru patrie, în mare parte — și aceasta e de cea mai mare însemnătate: căci cea mai mare parte din emigranții din Europa să întorc iarna acasă, precum și o bună parte din America. De altă parte nu să pierd pentru neam, căci mare parte din ei emigrează în astfel de locuri, unde să află italianii în mase mai mari, (St. unite, Argentina, Brasilia, apoi Elveția, Austria,) și deci sunt scutiți de penicolul desnaționalizării. Cei întorși acasă sunt superiori celor rămași acasă, au un capital de cunoștințe însemnat, sunt deprinși cu ordinea, au învățat să întrebuințeze bine timpul, etc., așa că ei dau elementul cel mai prețios, dând pildă vie și celorlalți.

Aceste părți bune ale acestui rău necesar au valoare și la noi, cel puțin parte.

— **Dr. Lueger în Cernăuț.** În 15 st. n. l. c. la orele 8 și 45 m. a. m. Dr. *Lueger*, primarul orașului Viena a trecut prin Cernăuți la deschiderea expoziției din București. În gara din Cernăuț i-s'a făcut mari ovațiuni din partea societăților academice române: «Junimea», «Dacia» și «Bucovina», fiind de față și câțiva Nemți: per-

soane oficioase și studenți. Gara era plină de lume. Studenții români au fost în număr de 50—60. La cuvintele calde ce i-le-a adresat filoromânului Lueger Junimeanul Procopovici, acela a răspuns: «Mă bucur, că mi-s'a dat ocaziunea, de-a cunoaște în persoană aceste ținuturi. Pe Români și de sine se înțelege și pe Nemți îi cunosc bine. Pe Nemți îi cunosc fiindcă îmi sunt conaționali, iar pe Români fiindcă am comunicat cu ei adeseori în Viena și am învățat a le *iubi neamul*». Cu același tren a plecat la expoziție și reprezentantul României la Cernăuț, dl *Cogălniceanu* precum și mai mulți membri ai societății academice Junimea. La plecarea trenului studenții români au făcut să răsună gara de melodia imnului național «Deșteaptă-te române».

— **Dr. Dobroslav la Kirvai în Ciacova.** Șvabii noștri au și ei la an o sărbătoare, mai bine zis petrecere națională, dar aceasta aproape exclusiv pentru clasa de jos a economilor. De astădată ce le-a plesnit prin cap Șvabilor noștri de aici: să invite pe un oaspe mai distins, care să le înalte și mai mult petrecerea. Zis și făcut, au invitat telegrafic pe dr. *Dobroslav*, alesul deputat al cercului Ciacova. Acesta a primit bucuros invitarea și s'a și prezentat în persoană la fața locului, adevă mai bine zis la locul de dans. Și acum Șvabul nostru ține mult la cel ce și joacă alături de el, nu numai se uită, așa și Dr. *Dobroslav* al nostru a luat la joc fetele și nevestele șvaboace vezi Doamne, nu fără rezultat, căci și-a câștigat popularitate și i-s'a promis, că la viitoarea alegere iară îl vor alege. Săturându-se apoi în urmă de unele și aceleași figuri, a ochit printre jucătoare și pe o fată română, îmbrăcată în haine de domnișoara. A învîrtit-o nene și pe această, de nu-i glumă, dar când a întrebat-o: »Mit wem habe ich die Ehre«, (Cu cine am onoare), fata i-a răspuns: »Ich diene beim Herrn rumänischen Prota« (Slujesc la dl prota românesc). Frumoasă cunoștință, deci poate fi sigur, că a câștigat mai mult cu un vot pentru viitoarea candidare!

Ca să rămână însă lucrul totuși în secret, deputatul nostru *Dobroslav* a replicat la răspunsul fetei astfel: »Bitte Sie aber Niemandem zu sagen«. (Să nu spuți nimărui asta). Numai că Românii au aflat totul și astfel episodul n'a rămas nedestăinuit.

— **Răspuns vrednic!** Cetim în »Libertatea«: În Dobra trăește un renegat cu numele Stagl, cel căruia i-a ars casa a doua zi de Rusalii. Acest adus de vânturi e un om, care ar trebui să umble cu pălăria 'n mână înaintea Românilor, nu numai pentru că i-au ajutat ca adevărați creștini la stângerea focului, ci mai ales pentru că

HENRIK IBSEN.

(1828—1906.)

Henrik Ibsen este cel mai mare poet-cugetător din veacul al 19-lea. În scrierile sale, ideea urmărită era temelia, iar nu eroii, și astfel a arătat el în drame rezultatele gândirii sale asupra vieții sufletești a omului, lumea închipuirilor și îmbolburilor lui.

În Ibsen se observă acel amestec, propriu popoarelor nordice, de minte ascuțită și adânc pătrunzătoare, cu o fantazie puternic dezvoltată. Eroii lui par toți niște visători, cari urmăresc o idee fixă; dar eroii aceștia caută să-și ajungă scopul după un plan nespun de chibzuit, de cumpanit. Prin aceasta ei stărnesc adeseori impresia că sunt nebuni, mai cu seamă că în ei nu bate puternicul puls al unei pasiuni covârșitoare.

Inseși sentimentele sunt înveșmântarea unor idei anumite. Dacă în «Eroii din Helgeland» Gjordis dorește pe Sigurd, în realitate nu suspină după el, ci iubirea ei e simbolizarea setei de libertate și de viață, cari pentru ea sunt încorporate în Sigurd. În *Femea din Mare*, Ibsen pune pe doctorul Wangel să zică: «Nostalgiea mărei — acel Ceva, care te-a ademenit și te-a tras spre el — spre străinul acela — a fost manifestația instinctului libertății, ce s'a deșteptat și a crescut în tine».

În operele din prima epocă (1848—1873) Ibsen a întrebuințat legenda și istoria, pentru că în ele și prin ele să dea o copie a vieții lăuntrice a omului. Lupta căpeteniilor norvegiene în contra regalității i-a slujit ca să înfățișeze lupta dintre

îndoiala bolnăvicioasă și credința neclintită în menire. Un critic danez explică luminos arta poetului: «Ceeace Oehlenschläger socotea cu totul naiv ca o luptă reală, istorică, era pentru Ibsen numai o pildă simbolică pentru tragicul veșnic, lăuntric, sufletesc».

Indărățul eroilor lui stă el însuși. Nimeni nu poate descrie — a zis el odată — dacă nu poartă în sine însuși prototipul a ce vrea să înfățișeze; sau își caracterizează poezia sa ca un rezultat necesar al drumului vieții sale spre un punct hotărât. Nu l-a mânat numai acel imbold spre libertate, viață și frumusețe, ci a avut și simțământul că datoria lui e să lucreze ca reformator, ca să facă pe oameni mai buni...

Idealul lui Ibsen este renașterea în întregime a omului; dogma lui e voința necondiționată. În fața D-zeului iubirei stă D-zeul grozav al voinței, care cere dela om să voiască un lucru împotriva firei sale. E vrășmaș al măsurilor pe jumătate, al lipsei curajului de jertfă, al înclinării spre mijlocire și împăciuire, după cum e împotriva tuturor granițelor și formelor fixe...

În evenimentele din 1870/71, biruința armelor germane părăuse romanticului Ibsen o vedea ca ispravă a mulțimei; dar închegarea statelor germane într'un organism întreg și viu a făcut cea mai adâncă impresie asupra lui; o conzidera ca faptul cel mai mare și mai însemnat al veacului. Fapta Germaniei și a Italiei o proslăvește el pentru compatrioții săi Norvegieni ca o lege a timpului spunându-le să le fie îndemn pentru întemeierea unui imperiu nordic liber, puternic și unit...

Ibsen a socotit totdeauna că egoismul e rădăcina întregii stricăciuni și slăbiciuni omenești. El este muma minciunei, a minciunei în contra ta

însu-ți și în contra altora. Altruismul e pentru dânsul virtutea cea mare.

Ibsen se ocupă în prima linie de ins, în a doua de familie. Despre stat a declarat că e o nenorocire pentru ins.

În dramele sale din a doua perioadă (1877—1899) aproape toată tendința lui este să creeze vieții familiare o temelie tare și sigură. În acest scop, întrebuințează arta cea mare, ce nu se teme de nimic, care aruncă lumină în cele mai ascunse colțuri ale sufletului omenesc. Nimeni nu s'a priceput și nici n'a cutezat ca el să descopere cu o dialectică inexorabilă firea omului, să dezvăluască fără milă iluziile, subterfugiile, clătînările, cruțarea și înșelarea de sine ale acestuia. Dar a avut curajul să fie și față de el tot așa de aspru. Înainte de a-și judeca epoca, s'a judecat aspru pe sine însuși și mai înainte și în operele sale de mai târziu.

*

Cum se prezintă icoana omului nou pe baza poeziei lui? El a ajuns idealist fantastic, care prea curând și mereu din nou a fost înșelat de realitate sau chiar de sine însuși; căci în el voința și puțința nu țineau cumpănă. Era un romantic, care dela prezent se îndreptă dornic spre trecut și viitor. Pe de o parte împins spre omul puternic, neînfrânt din timpurile eroice, acești copii voinici ai firei joacă în primele sale drame rol mare, dar' apar și în scrierile lui moderne; de altă parte însă, prinde din nou rădăcini în el cultura creștină, spiritul înfrânării de sine și al resemnării.

În lupta dintre cele două lumi, totdeauna iese biruitoare cea din urmă. Chiar în prima sa operă »Catilina« triumfă la sfârșit »Deus caritatis.« În

din creșterii lor trăește, nemulțumitorul de el! Că doar nu notarășului Hitts, nici nebleznicului popă Magat, nici spulberatului notar p. Halász ori deputatului Moskovits, nici baronului Bornemisza le vinde opincile sale din care trăește, ci cinstiților țărani români, — când colo iacă cum își arată »mulțam«-ul, cu gendarmi și bănueli contra vecinilor nevinovați!

Dar scârba Românilor s'a arătat în chip impunător la târgul de țară din 14 Iunie în Dobra, când *Românii se fereau de șatra renegetului Stagl ca de crimă*. și își cumpărau opincile numai dela Româniul Ilie Căndea, cel prigonit de Stagl, iar *renegetul a putut stă cu buzele umflate toată ziua în cortul său*. Și va mai stă așa! Că dă Dumnezeu minte la Români!

— **La examenul de calificare învățătoarească** pentru candidații de învățători din dieceza Aradului s'au prezentat în ast an 32, dintre cari 4 au făcut examenul cu eminență, 8 cu bine și 5 îndestulitor.

— **Björnson în contra nemților.** Marele scriitor norvegian Björnson a roștit cu prilejul Rusaliilor un discurs politic în care preconizează ideea unei alianțe a a micilor state din nord Danemarca, Norvegia și Suedia, pentru apărarea intereselor lor. Ba el propune de a să atrage și Belgia Elveția și Țările de jos la această alianță care ar reprezintă astfel o populație de vre-o 20 de milioane. Germania, zice Björnson, ar trebui să stea în fruntea statelor germanice. Ea reprezintă o mare putere culturală și marile calități ale poporului german o destină pentru rolul acesta. Dar, urmează, instituțiile puțin liberale ale Germaniei ne înstrăinează de ea. Birocrațismul și militarismul slutesc duhul german. Nu ne putem deci alătura iei. Alte națiuni ne-au prestigi în fața Germaniei. În provinciile cucerite (adeică Polonia germană, Alsația-Lotaringia și Schleswig-Holstein-ul în mare parte danez) ea asuprește spiritul și sentimentul național și nimiceste limbile străine. Toate părerile să unesc asupra lucrului acestuia».

— **Oina.** E un joc cu mingea foarte frumos. La București s'a dat o luptă între mai multe școli din România, în fața ministrului de culte și în fața unui public distins și numărös. Premiul prim l'a câștigat școala normală (pedagogică) din Câmpulung.

— **Cei doi Dumas și »mama«.** Cu prilejul desvălirii statuei lui Dumas fiul, foile franceze publică mai multe episoade interesante din viața marelui scriitor. Mama lui Dumas fiul a fost o cusătoreasă sărmană, Cathérine Lebay. Bătrânul Dumas nu și-a crescut copilul cu ajutorul ei. Copilul plătea chiria pentru mamă-sa și se în-

grijea de ea, care trăi în modul cel mai simplu posibil, ca o cusătoreasă și puținii o cercetau. Cel mai rar oaspe îi eră însuși bătrânul Dumas. În o sară copilul i-a procurat o mare plăcere. Târziu cineva bate la ușa ei, era copilul, care în aceeași sară secerase mari succese cu o piesă teatrală. El a grăbit să împărtășească bucuria lui și mamei sale. După reprezentație tatăl, care era foarte mândru de succesul fiului său, a voit să-l ducă la banchetul aranjat pentru prietini lui.

— Sunt deja invitat — zice Dumas tânărul.
— Vei cină cu dame?
— Cu o singură damă.
— Nu voiesc să te împiedec, dar ași dori să știu, cine e aceea?
— Mama.

Dumas bătrânul deveni foarte confuz și-i zise:
— Poate ai dreptate.

Fiul în sara aceea a cinat la mamă-sa, nițică șuncă și tot atâta vin. Mama a așternut patul, și copilul în ziua cea mai fericită a vieții lui a dormit la mamă-sa.

— **Un congres de sachști la București.** În București s'a format un comitet de amatori care a luat inițiativa de a convoca un congres al jucătorilor de sach și de a organiza un concurs de sach cu premii. Taxa pentru un membru la congres s'a stabilit cu 10 lei cari să vor plăti până la 10 Iunie v. la dl farmacist A. Hîntescu, București, Calea Victoriei 14. Taxa aceasta îndreptățește de a luă parte atât de congres cât și la concursul de sach.

— **Congresul internațional de sociologie** se va ține anul acesta în luna Iunie la Londra. S'au anunțat la participare 800 de inși dintre cari vor face comunicații 22 de inși. România va fi reprezentată prin dl profesor universitar, istoricul A. D. Xenopol.

— **Originea lui Wilhelm II.** Un profesor, Sauerland, studiind în archiva Vaticanului, a dat de nește documente, din cari reiese, că familia domnitoare a Hohenzollernilor își are originea dela un preot.

În 1363 un Adolf de Mark a fost numit mitropolit de Colonia, în etate de 30 de ani. Dar mai târziu părăsi cariera preoțească și se însură cu o verișoară. Fiica lui Maria Eleonora, a fost soția principelui Albert-Friedrich de Prusia, iar fata acestuia a fost soția lui Ioan Sigismund, principe de Brandenburg, un strămoș al Hohenzollernilor.

— **Meridianul dela Greenwich în pericol.** Cercurile științifice din Anglia sunt în mare agitație pentru viitorul observatorului astronomic din Greenwich. Acest observator celebru a fost zidit în 1676, pe un vârf de deal, nu departe

de Londra. Insemnătatea lui constă în faptul, că acest observator a fost luat ca punct fix pentru așezarea meridianelor. Dela meridianul ce trece prin acest observator s'au calculat toate celelalte.

Astăzi Londra s'a extins de a absorbit Greenwich-ul, contopindu-l. Observatorul cade chiar în mijlocul vieții industriale, în mijlocul fabricilor, fumul cărora îngreunează foarte mult cercetările astronomice. Un fabricant voiește acum să zidească o uzină electrică, chiar în nemijlocită apropiere, ceia-ce ar însemnă facerea cu neputință de a mai vedeă ceva de fumul cel mare și de a mai face cercetări minuțioase în mijlocul zgometului.

Mutarea observatorului e împreună cu greutăți, căci ar trebui din nou cercetări și calculări minuțioase pentru convertirea gradurilor de lungime, calculate și așezate din locul actualului observator. Învățații au înaintat un memorandum conziliului comunal al Londrei, să împiedece zidirea uzinei. Se așteaptă cu nerăbdare rezultatul.

— **Inecat în Murăș.** Eri plutea pe Murăș în jos trei țărani. Când s'au apropiat de scaldă de vară, luntrea s'a resturnat cu ei. Doi inși au scăpat din valurile apei, al treilea însă a ajuns sub scaldă și nu i s'a mai găsit urma.

— **Ploi mari în România.** Zilele trecute au căzut asupra județului Iași, ploi mari ce au pricinuit pagube însemnate. Prutul a inundat satele Mânzătești, Tuțora, Colțul Coarnei, Salageni. Bahluiul de asemenea s'a revărsat inundând prin multe locuri. Agricultorii și comercianții sunt desnădăduși.

În Brăila ploaia a cauzat de asemenea mari stricăciuni. Ploaia a fost aici de o violență ne mai auzită. Pe alocurea grindina căzută a ajuns la înălțimea de un metru și jumătate. Pagubele pricinuite trec de-un milion.

În celelalte județe ale României timpul e mai favorabil. Sămănăturile sunt în general bune și frumoase. Din cauzele ploilor au căzut grânele și în alte părți, dar nu sunt stricăciuni mai mari.

— **Apel.** Rog pe toți foștii mei colegi, cu cari împreună am dat examenul în anul 1896 la gimnaziul din Năsăud, să se prezinte în Năsăud la 1 Iulie a. c. pentru serbarea aniversării de 10 ani a examenului nostru de maturitate. Programul detaliat să va comunică la întâlnire. Vasiliu Suciu, Blaj.

— **Lăcuste multe în Debrețin.** Lăcustele se înmulțesc în mod înspăimântător pe pusta Hortobágy. Tot Hortobágy-ul e năpădit de lăcuste.

— **Tragedie într'un hotel din Genf.** Din Genf se telegrafează, că Iulia Spolianski, soția

»Eroii din Helgeland,« din pricina acestei antiteze, Sigurd trebuie să apară ca creștin în fața păgânei Gjordis. În »Brand« pe D-zeul voinței îl birue D-zeul iubirii. În »Impăratul și Galileeni,« creștinismul din nou întărit învinge păgânismul. În dramele sociale, triumfă iubirea; astfel în »Rosmersholm și Eyolf« (iubirea altruistă) etc.

Ibsen a fost un Hamlet ca fire, nu numai fiindcă a fost unul dintre puținii cinstiți în gloata mincinoșilor, nu numai din pricină că a suferit greu din partea lumii rele; dar și din cauza reflexiunii covârșitoare. Ea a înfrânat în el pornirea spre viață; îndată ce-l îmboldea un avânt, reflexiunea îl împingea din nou în sine însuși. De aceea aproape fiecare din operele lui înseamnă o întreprindere și o revenire. Idealismul lui exagerat de asemenea îl întărea în desgustul de viață. Ideea mai bine să fie târâtă în praful celor pământești (»Comedia vieții«). Iar drama »Brad,« aceea aspră judecată asupra slăbiciunii poporului său, o lasă să se închee cu prăbușirea reformatorului.

Din dramele sale mai nouă, mai cu seamă »Rața sălbatică« și »Rosmersholm« sunt retracții. Indoiala nu-l lăsa în pace. S'a îndoit și de valoarea generală a propriilor sale vederi. Din pricina aceasta Tolstoi a putut ajunge la părerea că Ibsen nu știe ce voește.

O mulțime de contraziceri i-au sfâșiat sufletul: voința și putința, credința și indoiala, pornirea spre viață și ura de viață, ideea și realitatea, egoismul și personalitatea, viața și dogma, gândirea și fapta, arta și viața. Inzadar a încercat să le împăce pe toate acestea. Viața lui însăși a fost o luptă tragică.

Individualismul lui puternic, năzuința spre totalitatea și universalitate, etica lui aspră, înclinările lui, simțul pentru cultivarea sufletului omeneș — arată aceasta. În ce privește însă chestiunile mari ale timpului, problemele sociale sau chestia feminină, — nu s'a interesat de ele.

Individualismul lui e hotărât religios. Căci, pentru el, condiția fundamentală a personalității e învingerea eului propriu; Saul trebuie să se facă Paul; o renaștere, o prefacere a omului e necesară. Această taină sufletească a arătat-o mai frumos Ibsen în »Peer Gynt.« Căci la urma urmei, Peer Gynt e numai incarnarea eului; o viață întregă, nu găsește curagiu a intra în sine. Rătăcește în largul lumii, pe când eul lui cel bun îl așteaptă credincios în patrie. Numai în lupta cu moartea rupe lanțul egoizmului și acum renaște ca la sinul iubirii de mamă...

Ibsen găsiă mângăierea într'un fel de credință a menirii. Suferința e necesară pentru unii oameni... Omul nu se poate împotrivi voinței lui Dumnezeu. »A voi înseamnă a trebui să voiești.« Cine se opune ei, trebuie să o îndeplinească fără voie. De aci porunca: »Voința ta fă-o să fie voința lui D-zeu«.

Dar nu numai în dumnezeire a cunoscut Ibsen o stavilă pentru oameni, ci și în lumea încunjurătoare și obârșia influențază neprielnic pe om.

În tinereță, Ibsen a suferit puterea ce te trage la pământ, a acestor factori ai vieții. Crescut în strămoșăria unor orașe norvegiene, disprețuit nebăgat în samă, înfrânat — a îndurat o viață năcăjită... În »Catilina« spune că o »soartă vrăjmașă înfrânează puterea sufletească, imboldul dornic spre fapte legate de o menire joasă — zdrobește orice avânt«... Astfel și »Brand« — tra-

gedia individului. Brand păcătuiește nu numai față de dumnezeire, ci calcă și legile cinstei. Fiera omenească moștenită îl nimicește pe erou.

Ibsen este astfel creatorul dramei mediului, ea o dramă modernă a destinului. Pretutindeni, arată puterea-fantomă a stărilor impersonale: »Simpatie, moștenire, educație, păreri moștenite, principii și porunci — toate sunt dujmane jurate ale eului nostru.

Ca om, și ca artist, Ibsen a fost în fond romantic... Dar n'a fost destul, că el în realitatea cea rea smulgându-se, a căutat să cânte, să se refugieze într'o lume mai bună. Totuș, imboldul adevărului i-a biruit puterea fantaziei... Astfel a ajuns realist și întâia sa dramă realistă e »Unirea Tinerimei« (1869). Trecerea aceasta se isprăvește eu »Imparat și Galileeni« (1873,) ultima sa dramă istorică.

Ceeace face pe Ibsen realist n'a fost numai ca să reprezinte viața reală, curentul ce se manifestă dela 1860 și în Norvegia, nu numai cunoașterea învățăturilor pozitivizmului, ci, mai întâi de toate și imboldul său spre adevăr, dorința de a lumina, în chipuri reale puternice zugrăvite, societatea asupra boalelor sale primejdioase.

Toată opera lui Ibsen e îndreptată spre dezvoltare și explicări. Asta se vede în ordinea lucrărilor sale. Unele sunt drame experimentale: în acestea eroul e adus într'o mulțime de situații schimbătoare, în cari el se arată toldeana ca egal (Peer Gynt, Iulian, Steenguard;) sau sunt drame dezvoltătoare, după tipul antic.

unui oficer rus, plecând la mătușă-sa, care locuia în hotelul Național din Genf, și-a împușcat fetița de noua ani, apoi s'a sinucis. Cauza ce a dus-o la acest sfârșit fatal a provenit din căsătoria ei nefericită.

— **Despărțirile în America.** Pe cât de lezne se fac căsătoriile în America pe atât de lezne se și desfac. Iată să arătăm câteva pricini grele de despărțenie, după cum au eșit în o statistică și cari s'au părut îndestulitoare judecătorilor americani, pentru ca să desfacă legăturile dintre bărbat și soție. Iată-le:

Un om a bătut cățelul nevestei sale, și pentru asta a fost despărțit de ea. Că zicea nevasta, că omul ce a putut bate cățelul ei, ca mâne o poate bate și pe ea. Mai bine să se departă de vreme! — Altul a zis hoată la sora nevestei sale. — Unul a fost despărțit pentru că a tăiat fructul (părul de pe frunte) nevestei sale fără voia ei, căci el credea că așa o să-i șadă mai bine!... — Unul pentru că a stat în pat până la amiază. — Altul pentru că ținea băgău în gură. — Unul avuse femei, care aveă și ea un pic de mustață, așa mai mică, și el a tras-o de mustațe de au cam trecut-o lacrimile, și pentru asta «legea» i-a despărțit. Unul n'a vrut să-și ducă într-o seară nevasta la preumblare cu căruța. — Altul și-a silnit nevasta să petreacă cu el până miezul nopții, când dânsa ar fi voit să se culce mai de timpuriu.

Pricepeți acum legile americane? Nu mai mergeți în America că pe acolo ușor rămâneți fără femei, ori cel puțin nu le duceți și pe ele...

— **Corecții pe hârtie calitate foarte fină 100 bucăți cu 1 cor. 1000 bucăți 9 cor se poate căpăta în Librăria lui Ingusz J. și fiul Arad.**

— **Wolf J., pantofar de ghete femeiești și bărbătești.** Arad, strada Weitzer (palatul minorităților).

— **Magazin de stofă de fabrică, Leichner și Fleischer,** Pécs. În magazinul exclusiv de stofă de fabrică se află de vânzare 3 metri stofă de lână pentru întreaga îmbrăcăminte bărbătească, de la 50 până în sus până la cea mai fină.

Pentru provincie trimitem bucurosi probe. **Leichner și Fleischer,** Arad, Szabadság-tér 17 Telefon 475.

TELEGRAME.

Deschiderea expoziției. București, 17 Iunie. M. Sa Regele Carol I a deschis azi cu mare solemnitate expoziția. Au asistat

Prin numărul covârșitor al ideilor, prin curajul neclintit al ideilor, prin curajul neclintit al adevărului, prin anatomia sufletului, cu meșteșug făcut, Ibsen a pus dramei o bază deplină și puternică, iar prin amestecul intrigei cu drama fatalizată modernizată, i-a dat și o formă proprie.

Caracteristic este și dialogul luat din viața reală. Sunt bucăți de conversație cu desnodământ tragic. Eroi săi impresionează în chip deosebit, întru cât sunt rezultatul unei conviețuiri intime cu poetul. Întrebat odată, de ce a numit pe Nora așa, a răspuns: »Ști bine că ea se chemă în realitate Eleonora, dar' toți o numiau Nora; era copilul răsfățat în familie«.

O altă caracteristică este predilecția lui Ibsen pentru reprezentarea omului jumătate fantomă, fără suflet sau frânt în sine, a omului care «e mort înainte de moarte».

Epitaful și l'a scris poetul însuși în epilogul său: »Când noi morții înviem« (1899.) El sună: »Eu n'am trăit.« Ultima lui întrebare e adresată artei sale. Aci săvârșește o sinucidere artistică — trăgând o dungă peste existența sa de autor de o jumătate de veac. O zguduitoare spovedanie de artist: viața jertfită artei! Dar' mai sus decât arta, stă viața caldă, deplină...

Ca odinioară Grillparzer, așa și Ibsen și-a considerat arta ca nenorocire vieții sale. În trei exclamări tânguioase: »A murit, fără a fi trăit!« — »Vai de acela, care e chemat să săvârșească ceva mare și n'are puterea să-l săvârșească!« — »In fond n'am clădit nimic. Și nici n'am adus o jertfă spre a putea clădi!« — În acestea trei se ascunde tragicul teribil al vieții lui Henrik Ibsen.

(Die Zeit).

toate autoritățile, reprezentanții marilor străine și un public enorm.

S'a executat întocmai programa publicată. Eri M. Sa a primit delegația și comitetul pavilionului maghiar, întreținându-se mai mult cu conducătorul Stettina, consilier ministerial și cu Chorin, președintele comisiei maghiare de expoziție.

Tulburări sângeroase. Petersburg, 17 Iunie. În orașele Odesa, Kerzon, Kiev și Hamel s'au petrecut tulburări sângeroase, îndreptate îndeosebi împotriva Ovrelor. În Bielstok au fost jefuite mai mult decât 200 prăvălii și case. **Sunt peste 600 morți și numeroși răniți. Peste 6000 Ovrei au fugit în păduri. Miliția s'a dus după ei, i-a înconjurat și pe mulți dintre ei i-a măcelărit.**

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Cota oficială pe ziua de 16 Iunie.

INCHEEREA LA 12 ORE:

Grâu pe Oct. 1906 (100—clgr.)	8.—00	8.02
Secară pe Octomvrie	6.72	6.73
Orz pe Octomvrie	6.95	6.96
Cucuruz pe Iulie	—	—
Grâu pe Aprilie 1907	8.26	8.27

INCHEEREA LA 5 ORE:

Grâu pe Octomvrie 1906	8.04	8.05
Secară pe Octomvrie	6.72	6.73
Ovăs pe Octomvrie	6.95	6.96
Cucuruz pe Iulie	—	—
Grâu pe Aprilie 1907	6.47	6.48

Bursa de bucate din Timișoara.

Grâu: 78—100 klgr.	Cor.	15.00—15.20
" 79—100 "		
Secară: 100 "		11.60—11.70
Orz: 100 "		13.50—13.60
Ovăs mercantil 100 klgr.		15.10—14.20
Ovăs cernut 100 klgr.		13.30—13.30
Cucuruz nou 100 "		13.00—13.10
" vechiu 100 klgr.		—

Târgul de porci din Kőbánya.

De puțină vreme s'angajă. Bătrâni, grei părechea în greutate peste 400 klgr. — fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 klgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 klgr. 125—127 fil.; calitate sârbească: grei părechea peste 260 klgr. 120—126 fil.; mijlocii părechea 240—260 klgr. greutate 121—122 fil. Ușori până la 240 klgr. 116—118 fil.

Redactor responsabil: **Sever Bocu.**

Editor proprietar: **George Nichin.**

Cultivarea părului. Cea mai obvenientă cauză a căderii părului, după cum a dovedit-o cei mai renumiți medici, e însuși mătreața, cei ce sufer de acest morbo în timpul cel mai scurt devin pleșuvi, doare-ce mătreața slăbește perii și uscă rădăcinile părului. Nenumărați medici experți din patrie și străinătate recomandă

„spiritul de păr PETROLIN“, despre ce prin epistole de recunoștință se arată că după o folosire de câteva zile împiedecă căderea părului, și ori ce alt morbo de cap si în mod avantajos ajută la creșterea de nou a părului. La cumpărare să fiți cu băgare de samă la simbolul de mai sus. Ori ce alt spirit adus în circulație e numai o imitare și falsificare stricacioasă. Se capătă numai la pregătitorul: Drogeria și laboratorul de cosmetică **Koranyi și Wachsmann, Szabadka.**

Magazin principal la farmacia Földes Kelemen. Se poate căpăta și în prăvălia de toaleta alui **Hegedüs Gyula.**

Provocare.

«Unirea de Consum» din Mária Schnée, (comit. Krassó-Szőrény) în urmarea deciziei adunării generale extraordinare dtto 25 Decemvrie 1904 st. n. disolvându-se, să provoacă toți creditorii Unirii ca, în res-timp de 6 luni, computele dela a 3-a publicare, să-și valideze pretenziunile față de Unire căci altcum se va purcede conform legii com.

Mária-Schnée, la 12 Iunie 1906. *Liquidatorii.*

Mersul trenurilor.

Valabil dela 1 Maiu 1906.

ARAD—BUDAPESTA.

	acc.	pers.	pers.
Arad, pleacă	4.16 dim.	11.25 a. m.	9.30 seara
Sofronya	—	11.41	9.48
Curtici	4.36	11.55	10.03
Lökösháza	—	12.10	10.21
Chitighaz	4.59	12.26	10.40
Ciaba	5.17	12.59	11.24
Szolnok	7.17	4.13	2.34
Bpesta, sosește	9.35 dim.	7.20 seara	6.10 dim.

BUDAPESTA—ARAD.

	acc.	pers.	pers.
Bpesta, pleacă	7.25 dim.	8.00 dim.	10.10 seara
Szolnok	9.16	10.50	1.—
Ciaba	11.11	1.28	4.09
Chitighaz	11.30	2.29	4.58
Lökösháza	—	2.51	5.21
Curtici	11.54	3.05	5.38
Sofronya	—	3.15	5.50
Arad, sosește	12.12 d. m.	3.29	6.05 dim.

ARAD—TEIUȘ.

	acc.	pers.	pers.
Arad, pleacă	12.22 d. m.	4.02 d. m.	6.35
Ghiorok	—	4.35	7.06
Radna-Lip.	12.56	4.59	7.29
Soborșin	1.50	6.55	8.47
Murăș-Ilia	2.31	8.00	9.42
Deva	2.56	8.46	10.27
Simeria-Piski	3.07	9.00	10.41
Orăștie	3.32	9.45	11.22
Vinul-de-jos	4.01	10.30	12.04
Alba-Iulia	4.27	10.49	12.24
Teiuș, sosește	7.36 seara	11.25 seara	12.58 d. m.

TEIUȘ—ARAD.

	pers.	acc.	pers.
Teiuș, pleacă	3.55 dim.	8.55 dim.	2.— d. m.
Alba-Iulia	4.23	9.30	2.25
Vinul-de-jos	4.44	11.47	2.44
Orăștie	5.33	12.33	3.33
Simeria-Piski	5.59	12.50	3.57
Deva	6.29	1.16	4.27
Murăș-Ilia	7.06	1.41	5.05
Soborșin	8.15	2.32	6.19
Radna-Lipova	9.34	3.23	7.34
Ghioroc	10.10	—	8.16
Arad, sosește	10.50 a. m.	4.01 d. m.	8.50 seara

ARAD—TIMIȘOARA.

	pers.	pers.	pers.
Arad, pleacă	6.15 dim.	12.17 d. m.	5.— seara
Aradul-Nou	6.25	12.28	5.21
Vinga	6.55	12.56	6.14
Timișoara s.	7.44	1.45	7.39

TIMIȘOARA—ARAD.

	pers.	pers.	pers.
Timișoara pl	8.25 dim.	2.10 d. m.	9.17 seara
Vinga	9.45	3.03	10.17
Aradul-Nou	10.27	3.33	10.49
Arad, sosește	10.40	3.42	10.59

ANUNȚ.

Se caută un tinăr român cu pregătirile recerute, și care e bine vărsat în afacerile notariale ca și conducător de cancelarie, care și viitorul și l'ar putea asigura.

Plata e 1000 cor și cvartir.

Respectivii domni care ar dori să ocupe postul acesta, are grabnic să se adreseze administrației ziarului «Tribuna».

Găsătorie.

Caut pentru a lua în căsătorie domnișoară din familie bună, inteligentă și frumoasă cu oareș-care zestre.

Oferte serioase însoțite de fotografie a se trimite sub numele «Tinăr» la redacția foii.

Discreția chestie de onoare.

Felhívás a konverzióra.

A Magyar Jelzálog-Hitelbank által egyidejűleg közzétett prospectus szerint a nevezett intézet részéről, 3%-os nyereségekötvényeinek konvertálására kibocsátandó új kamatozatlan nyereségekötvények elhelyezése céljából, az alulírt intézetekből álló syndicatus alakult.

Ezen syndicatus ezennel felhívja a Magyar Jelzálog-Hitelbank 3%-os nyereségekötvényeinek birtokosait, hogy ezen kötvényeiknek a kibocsátásra kerülő új kamatozatlan nyereségekötvényekre leendő kicserélése műveletében részt venni szíveskedjenek. — A kicserélésre (konverzióra) a bejelentéseket

a mai naptól fogva 1906 június 22-ig bezárólag

a szokásos üzleti órákban a következő intézetek veszik át:
**a Magyar Jelzálog-Hitelbank,
 a Magyar Általános Hitelbank,
 a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank,
 a Magyar Lezámitoló- és Pénzváltóbank,
 a Magyar Agrár- és Járadékbank Részvénytársaság,
 a „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság.**

1. A konvertálás bejelentését a felek akképen eszközlik, hogy egy általuk kitöltendő bejelentési ív kíséretében benyújtják a konvertálandó 3%-os nyereségekötvényt az ahhoz tartozó szelvényívvel együtt és egyúttal befizetik a konverzionális felpénzt, mely minden régi 200 koronás nyereségekötvény után **58 kor. 50 fillérben** állapítatik meg, a melybe azonban a fél javára betudatják a f. évi május, június és július hónapokra eső 3%-os szelvénykamat fejében 1 kor. 50 fill.; eszerint a konverzionális felpénz fejében tényleg befizetendő összeg egy **200 koronás régi kötvény** után **57 kor.-t** tesz.

2. A felpénz befizetése után a benyújtott 3%-os nyereségekötvény elláttatik a konverzió megtörténtének és a felpénz befizetésének igazolására a belentési hely által aláírt következő szövegű lebélyegzővel: „*Jelen kötvény két drb egyenként 100 K névértékű kamatozatlan nyereségekötvényekre konvertáltatott és 1906 július 1-től 21-ig az alólírt helyen az új kötvényekről szóló ideiglenes igazolványokra kicseréltetett.*” A kötvénnyel együtt beszoigáltatott szelvényív a kamatozás megszűnése folytán bevonatik és megsemmisítetik; a lebélyegzett, konvertált kötvény pedig a félnek visszaadatik.

3. Ezen lebélyegzett kötvény az 1906 június 25-én a régi terv szerint tartandó nyereséghuzásban való részvételi jog igazolására a félnek marad, 1906 július 1-től 21-ig terjedő időközben pedig az alólírt intézetek közül annál, a melynél a konverzionális bejelentés történt, kicseréltetik két összefüggő, de különválasztható ideiglenes igazolványra, melyek mindegyike egy, a konvertált nyereségekötvény sorozatával és számával és ezenfelül *A* illetve *B* jelzéssel ellátott 100 koronás részkötvényről szól. Ezen igazolványok már szintén ezen sorozatot, számot és *A* és *B* jelzést viselik, önálló forgalom tárgyát fogják képezni és a végleges kötvények kibocsátásáig leendő tőzsdei jegyzésük iránt a szükséges lépések megtételnek.

4. Ezen ideiglenes igazolványok 1906. október 1-től fogva a bejelentési helyen becsereítetnek az azonos sorozatu, számu és jelzésű végleges konverzionális nyereségekötvényekre, a melyek már a f. évi október 25-iki és december 27-iki huzásokon résztvesznek.

5. Az esetleg hiányzó, még le nem járt szelvények értéke a szelvényív beszoigáltatása alkalmával a fél által készpénzben pótlandó.

6. Ha a benyújtott kötvényköpeny számozása a benyújtott szelvényív számozásától eltér, a kiadandó igazolványok, illetve konverzionális kötvények számozására nézve a köpeny számozása irányadó.

7. A törlesztési huzáson már kisorsolt 3%-os nyereségekötvények konvertálás tárgyát nem képezhetik.

8. Ha egy névértékben 2000 koronáról szóló, egy sorozat- és 10 nyereségszámmal bíró összesített nyereségekötvény csak egyes nyeresészmait illetőleg kívántalík a konverzió keresztülvitele, az összesített kötvény e végből 10 egyes darabra fog felosztalni.

9. Azon 6200 darab nyereségekötvéynél, mely 20 kor. díjjal már korábban kisorsoltatott, a konverzionális felpénz természetesen ezen kifizetett díjösszeggel nagyobb.

Budapest, 1906. évi június hó 9.

Magyar Jelzálog-Hitelbank.
 Magyar Általános Hitelbank.
 Pesti Magyar Kereskedelmi Bank.
 Magyar Lezámitoló- és Pénzváltóbank.

Magyar Agrár- és Járadékbank R.-T.
 „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet R.-T.

Aláírási felhívás.

A Magyar Jelzálog-Hitelbank az általa 3%-os nyereségekötvényeinek kamatozatlan nyereségekötvényekre leendő konvertálása iránt egyidejűleg közzétett prospectus értelmében azon esetre, ha a jelenleg forgalomban levő 3%-os nyereségekötvényeinek egy része az említett konvertálási műveletben részt nem vesz, ezen ilyformán beváltatlan s az intézet által felmondás útján törlesztendő kötvényösszeg névértéke erejéig új kamatozatlan nyereségekötvényeket bocsát ki s e nyereségekötvények az azok elhelyezésére alakult alulírt syndicatus által ezennel **nyilvános aláírásra** bocsátatnak.

A nyilvános aláírás 1906. évi június 20., 21. és 22-én

a Magyar Jelzálog-Hitelbanknál,
 a Magyar Általános Hitelbanknál,
 a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál,
 a Magyar Lezámitoló- és Pénzváltóbanknál,
 a Magyar Agrár- és Járadékbank Részvénytársaságnál és
 a „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaságnál,

az egyes aláírási helyeknél szokásos üzleti órákban történik.

Ugyanezen helyeken aláírási előjegyzések már a mai naptól fogva elfogadtatnak a 3. pont szerinti 10 korona biztosíték ellenében.

Az aláírási feltételek a következők:

1. Egy-egy **100 K** névértékű kötvény ára **140 koronában** állapítatik meg.

2. Az aláírás bejelentési iven történik, mely a fentemlített aláírási helyeken költségmentesen kapható.

3. Az aláírás alkalmával minden jegyzett 100 koronás kötvény után biztosíték fejében **10 korona** teendő le és pedig vagy készpénzben vagy olyan, a napi árfolyam szerint számítandó értékpapírokban, a melyeket az illető aláírási hely elfogadhatóknak talál.

4. Az aláírás megtörténtéről és a letett biztosítékról a félnek tanusítvány szolgáltatik ki.

5. A nem konvertált és felmondandó kötvények mérvéhez képest kiadásra kerülő nyereségekötvények átengedése az aláírás befejezése után az aláírók értesítése mellett lehetőleg rövid időn belül fog eszközöltetni. Minden aláírási hely fentartja magának azon jogot, hogy az egyes aláírásokra történő átengedést belátása szerint meghatározhassa. Ha az átengedés az aláírásnál kevesebb volna, a biztosíték felesleges része visszaadatik.

6. A **vételár fizetése** ekképen történik:

a) a biztosíték különbeni elvesztésének terhe alatt minden átengedett darabra 1906 július 10-ig **25 K** foglaló fizetendő be, a mely alkalommal a biztosíték betudatik, illetve visszaadatik.

b) a fenti foglaló különbeni elvesztésének terhe alatt 1906 október 1-én darabonként a hátralékos **115 K** fizetendő, a melynek ellenében a végleges nyereségekötvények kiadandók.

Az aláíró a neki átengedett darabokra nézve elveszti minden igényét, ha a fenti befizetések valamelyikét a kitűzött határidőben elmulasztja.

A b) alatti 115 K-nak 1906 július 10-től 1906 szeptember 30-ig történő előzetes befizetése ellenében a fél a végleges nyereségekötvényről ennek sorozatával, számával és *A*), illetve *B*) jelzésével ellátott ideiglenes igazolványt kaphat, amely önálló forgalom tárgyát fogja képezni és melynek a végleges kötvények kibocsátásáig leendő tőzsdei jegyzése iránt a szükséges lépések megtételnek.

Ezen ideiglenes igazolványok 1906 október 1-től fogva a végleges nyereségekötvényekre becsereítetnek.

A fentiek szerinti előzetes befizetés esetén a 115 K után a félnek a befizetés napjától fogva 1906 szeptember 30-ig számított 4% kamatt terítetik meg.

7. Az összes befizetések ugyanazon helyen eszközölendők, amelyen az aláírás történt és amely a tanusítványokat, az értesítéseket, az ideiglenes igazolványokat és végleges nyereségekötvényeket kiszolgáltattja.

Budapest, 1906. évi június hó 9.

Magyar Jelzálog-Hitel bank.
 Magyar Általános Hitelbank.
 Pesti Magyar Kereskedelmi Bank.
 Magyar Lezámitoló- és Pénzváltóbank.

Magyar Agrár- és Járadékbank R.-T.
 „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet R.-T.

In prețuita atențiune a arhitecților!

Lenkey Antal

zidar diplomat și întreprinzător-architect

ARAD, strada Szekeres Nro. 4.

Se recomandă atențiunei p. t. publicului din loc și din provincie care vrea să zidească, primind pe lângă prețuri moderate și pe lângă garanță tot felul de lucrări din branșa zidăriei anume: case de arindă, case private, casele de vară și grădare precum și transformarea edificilor vechi, a fațadelor și a pavagelor de ciment și beton.

La dorință servesc gratuit cu planuri și cu preliminar de spese.

TISLER VAZUL pavagiu

Arad, strada Radnai 24

primește orice muncă de pavare

apoi

fac plăci de beton, canaluri de beton fundamente pentru uscarea pereților umezi, primesc orice construcții de pământ în condițiile cele mai avantajoase și în prețurile cele mai ieftine.

Bräuner Vilmos

zugrav-decorator

ARAD, — Strada KAPA — Nro. 12.

Locuința mea dela 1 Martie: strada
Deák Ferencz în casa lui Meirovitz.

Primește spre efectuare orice lucru ce se ține de un zugrav, precum: decorarea interiorului de bisorici, sale, casele, etc. și zugrăviri de teatru și tablouri.

Efectuesc lucruri din provincie.

Fac la dorință planuri de lucrări în cinste.

Gine vrea să cumpere ghete de vară

(fél czipő)

ghete pentru bărbați pentru femei și copii

precum

în piele colorată

pe lângă prețurile cele mai moderate în un asortiment bogat acela poate se căștigi în prăvălia lui

Czernóczy Mihály

căltunar pentru bărbați și femei

Kossuth-utca nr. 67 și Boros Béni-
tér nr. 2.

Dacă suferi de reumă și răceală nu căuta alt medicament
ei cumpără o sticlă de **spirt de reumă** de **Dr. Flesch**

care vindecă reuma, răceala, durerea de mâni, picioare spate și șele, slăbirea mânilor și picioarelor, durerile în cate din bătai, sfortări, scintiri și umflăturile, mai în grabă de cât ori-ce alt medicament. Infuzița se poate vedea în timpul cel mai scurt, chiar și la morburile vechi la cari n'a folosit nici scaldă nici alt medicament. Se poate căpăta la inventatorul și la pregătitorul lui

Dr. Flesch Emil apotecar „Magyar Korona”
GYÖR — Baross-ut Nr. 24
Budapesta, magazinul prim în apoteceile lui Török István
Budapesta VI. Király-u. 12. și Andrássy-ut 26.

O sticlă de 1½ delitre 2 cor. La o folosire mai îndelungată, pentru o sticlă „familiar” preț 5 cor., din care 2 sau 3 la dispoziție le trimitem pe lângă ramburs poștal

IN ATENȚIA CELOR CE ZIDESC!

Wandracssek Ignác

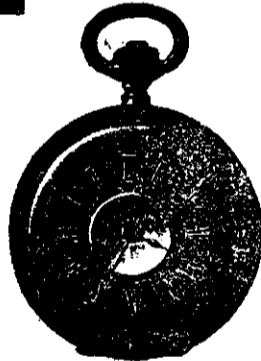
zidar calificat și antreprenor de zidiri

Arad, strada Választó nr. 62. b.

Se recomandă p. t. publicului din loc și provincie, pentru orice fel de lucrări în această branșă, ca: case de chirie, case particulare, vile și zidiri economice, asemenea primește și reparare ade zidiri vechi, pe lângă garanță și prețuri foarte estine.

Planuri și bugete face pe prețuri convenabile.

GELE MAI BUNE OROLOAGE

cele mai solide și cele mai după modă
juvelericeale atât pe bani gata cât și

IN RATE

pe lângă chezașie de 10 ani și prețuri ieftine,
liferează cea mai bună prăvălie în această
provincie în întreaga Ungaria:

Brauswetter János
orologier — Szeged.

Se trimit CATALOGE cu 2000 chipuri în cinste și gratuit.

Correspondențele să se facă în cât se poate
în limba maghiară, germană sau franceză.

Cel mai mare galonar de mobile și podoabe femeiești din țară.

**Fabrică de firețuri de mobile, galoane,
crepuri, crețuri, firețuri de perdele
și draperii, ciucuri, tivituri de co-
voare, nasturi de plapomă, rose,
rețele de pat, galoane și ciucuri
pentru care funebre:**

FRANKEL JAKAB
SZEGED

STABILIMENTUL DE INDUSTRIE: IPAR-UTCZA 1.

SERVICIU REPEDE, PROMT ȘI IEFTIN!

INDUSTRIA NAȚIONALĂ!

Să sprijinim industria națională!

MANDL FERENCZ

vopsitor de metal

ARAD, STRADA BOCZKÓ Nr. 11.

Primește spre efectuare orice lucru ce cade în
această branșă, precum căzi pentru scaldă, chi-
lii de scaldă, mobile de fier și de lemn, cano
de apă, punerea în aur, marmură și bronz
lampelor, pictură de majolica pe lemn și metal,
flocrozare în orice valoare în forma cea mai
senzațională pe lângă prețuri ieftine și ser-
viciu prompt.